

Admiralurin er framvegis admiralur

LAT EIN MANN SKJÓTA FLEIRI DAGAR EFTIR, AT TÝSKLAND HEVÐI YVIRGIVÐ SEG Í 1945

Hin 5. mai 1945 kl. 8.00 yvirgav Norðurtýskland seg. Týskararnir skuldu lata øll krigsskip í hendurnar á bretum. Síðsti týski havnabýur bretar hersettu var Flensborg 6. mai. Dagin eftir fær týskt herskip, ið liggur í havnini, boð um at fara til sjós. Tá tók týski matrósarin munnin ov fullan: »Eingin kann longur geva mær orðræ.«

7. mai verður yvirgevingarskriv-ið endaliga undirritað.

Tveir dagar seinri, 9. mai, krevur matrósarin loyvi at fara í land. Tá hetta verður noktað brýtur hann eina hurð umborð á skipinum. Skipssjórin sigur frá hesum til hægri myndugleikar. Dagin eftir verða hini seinastu yvirgevingarskjólini undirritað í Karlshorst. Samstundis kemur ein krigsrættur saman í býarpartinum Murwik í Flensborg — ein býarpartur, bretar enn ikki hava hersett. Matrósarin verður dómur til deyða.

Hin deyðadómur biður um náði og meinar, at hann ikki hevði gjørt um seg, fyrr enn Týskland hevði yvirgivið seg. Aftrat hesum var hann sinnisrøddur, tí

kona hansara, ið var nærkomin at eiga barn, sat einsamall í Eysturproysen. Allir fyra brøður hansara vóru fálnir í krignum, og hann var nú hin einasti at forsyrgja sínum gomlu foreldrum. Hann bað um náði, men vara-admiralurin Rogge sýtti, og dagin eftir varð matrósarin skotin í Murwik.

20 ár seinri, í februar 1965, tek-

ur statsadvokaturin í Flensborg málið til kanningar; men Rogge er nú væl framkomin maður. Hann byrjaði sum ráðgevari hjá stórum idnaðarvirk, varð ráðgevari hjá Kiekerstjórnini og býráðnum í Hamburg í verjumálum, og seinast gjørdist hann admiralur í vesturtýska herflotanum.

Admiralurin er framvegis admiralur. Statsadvokaturin hevur goymt málið burtur, tá hann meinar, at tað er einki grundarlag at ákæra Rogge fyri morð. Og ikki er maðurin so frægur, at hann sjálvboðin fer úr starvinum.

Bygging

Húsabygging í øðrum londum

Tað er ikki bert her hjá okkum, at flytingin frá bygd til bý skapar trupulleikar. Tað er yvir allan heimin.

Í teimum heitu londunum klárar tann nýggi býborgarin seg toluliga biliga. Tey fáu sum oftast leiga

eitt litíð øki í útjaranum av býnum og hjálpað seg við at gera eitt skúr úr gomlum innpakningi. Soleiðis liva miljónur av menneskjum, undir umstøðum, sum vit ikki vildu bjóða okkara kariatúrur. Tað er hvørki vatn ella kloak, og er bert nokurlunda skjól fyri tí brennandi sól.

Runt um heimin er gjørt nógv fyri at hjálpa teimum lokalu myndugleikum við systemum, sum á ein skjótan og biligan máta, kunnu skaffa brúkligar íbúðir. Men sum oftast eru teir figgarligu og teknisku møguleikarnir so smáir, at sjálv teir mest einkultu mátar eru ónýtiligir.

Tað hevur verið frammi at massa fabriker eina sanitetseind, sum so kundir verið útflipt til tey tilfatskommuni londini; men tað er møgulegt, at virði av einari sovoðrari sanitetseind við transporti, kemur at liggja væl omanfyri, hvat man á teimum mest trongdu økinum hevur møguleika fyri at seta í eini heil hús.

Í Marokku eru teir farnir at kanna, hvussu einkultar íbúðirnar skulu verða. Marokku verður ikki rokna fyri at vera av teimum veiku figgarligar, men eitt land, sum hevur erfaringar í nútímans byggháttum.

Teir vilja gera íbúðir, sum bert skulu kosta 10 Dh. um mánan í húsaleigu (til sammetingar kann vera nevnt, at eitt arkitektiðarrit í sama landi kostar 6 Dh. eintaki). Tað skal verða vatn og avlop, men so einkult sum gjørligt. T.v.s. ein krani og eitt WC.

Íbúðin skal fýribils bert verða eitt rúm, sum er nóg stórt til eina familju at sova í, t.v.s. 10 til 12 m². Síðani skal tað verða møguleikar hjá eigarinum at byggja viðari sjálvur. Tað fyrsta rúmi er uppbyggt so einkult, at ein og hvør kann gera arbeiðið.

Grundstykkin eru 50 m² við einum betongarði rúndan um. Hesin garður er samstundis veggur til WC og sovirúm. Innanfyri henda garðin kunnu tey so byggja viðari.

Tað kundi verið vert at sammett við okkara hús í dag. Grundstykki næstan ongantið niðanfyrir 400 m², húsin sjálv umleið 100 m² við øllum nútímans hentleikum, og so hava vit altíð ein kjallara, sum er sama stódd sum húsin.

Húsaneyðin í teimum tilfatskommuni londunum veksur hvønn

Menn og menningar

Sjálvt »Land og Folk«

Tað vóru ikki bara annarleiðis hugsandi, men eisini kommunistar, ið hvassliga mótmæltu ómildu dómunum yvir russisku skaldini Andrej Siniavskij og Jullij Daniel.

DANSKA KOMMUNISTABLAÐIÐ »LAND OG FOLK« SKRIVAÐI:

»Sovjetunionen er ikke i krig. Der hersker ingen nødsituation. De interne ressourcer og folkelige forudsætninger for opbygningen af kommunismen er enorme. På den baggrund må denne afsagte dom mod to sovjetiske skribenter forekomme uforståelig.

Det meddeles, at de har overtrådt postloven og den skal naturligvis holdes. Ifølge sovjetiske kommentarer til de værker, de har udsmyglet til vestlige forlag, har de bagtalt Sovjetunionen. Noget sådant må i hvert fald opfordre til offentlig diskussion med dem om deres optræden. En sådan diskussion kunne sætte tingene på plads.

Det synes dog allerede en hård straf at skulle sidde måneder i varetagtsfængsel, mens sådanne foresælsers undersøges.

Det er sovjetiske domstoles sag at fortolke loven og udmåle straffen. Men socialismens samfundssystem er et internationalt anliggende, og billedet af socialismen som indbegrebet af menneskehedens idealer bør ikke sløres.

RÆTTVISIN MA FREMJAST

Aðalskrivarin í bretska kommunistaflokkinum sigur, at teir harðu dómar eru komnir illa við hjá vin-

um Sovjetsamveldisins kring um heimin.

Rættvisin skal fremjast, sigur hann, men tað kann tíværri ikki sigast í sambandi við hetta rættarmál.

Ítalska kommunistablaðið »Unità« heldur dómararnar vera harðrænder. Blaðið heldur, at slík mál átti Sovjet at kunna loyst á heilt annan hátt, og skrivur m.a.

Sovjet skuldi kunna loyst viðurskiptini á heilt annan hátt, tí har er talan um eitt samfelag, sum er ført fyri stóðugt at gera seg sjálvt betri og til positivt at ganga imóti allari andstöðu, ið kann stinga seg upp á leiðini framfyrir.

»INFANTILUR SJÚKDOMAR Í SOJET«

Finska kommunistablaðið »Kansan Uutiset« skrivur, at dómarir eru til gagns fyri alla anti-kommunistiska propagandu, og leggur aftrat, at ein ikki visti betur, at allir tilikir infantilur sjúkdómar vóru útruddaðir í Sovjet.

Sovjettisku blóðini afturvísja sjálvsagt øllum affinngum.

»Pravda« skrivur:

»Sovjet hevur einki imóti affinngum móti sovjetsysteminum, sum miða imóti at bota uppá ávis brek, um hetta tæni uppbyggjan og menning samfelagsins, men affinngar frá figgindaligari siðu, útspilling, ið miðar imóti at undirgrava sjálvt grundarlagið fyri okkara samfelagskipan, undirgraving av okkara megi, er vorðin — og vil sjálvandi altíð verða — afturvíst.«

Kirkjubasarur

í Kirkjubø 12. juni 1966

Við hesum loyva vit okkum at biðja fólk út um oyggjarnar at geva eina hjálpanði hond og stýðja okkum í arbeiðinum fyri at fáa Kirkjubøar kirkju í góðan og virðiligan stand.

Marsanna Andreassen, Jenny Danielsen, Hella Danielsen, Jensina Danielsen, Guðrun Danielsen, Jóhanna Dalsgarð, Anna Niclasen, Oline Niclasen, Bjarna Niclasen, Helma Frýdal, Bergit Mikkelsen.

Allar av Velbastað

Elisabeth Paturson, Bodil Paturson, Hjördis Paturson, Malan Paturson, Elsa Paturson, Sigríð Djurhuus.

Allar úr Kirkjubø

ÁHEITAN

Kirkjubøar kirkja er ætlandi bygd í 1200 talinum og er sostatt nógv tann elsta kirkjan í Føroyum. Hon er eisini nógv tað elsta

húsið í Føroyum, sum verður nýtt samsvarandi upprunaligu byggiætlanina.

Í eini 500 ár var bispasætið í Kirkjubø miðdepul eisini í verðsligari umsting her á landi.

Gjøgnum hovudspartin av hesum öldum var henda kirkja Føroya dómkirkja, og í kirkju á hesum staði var ætlandi Sverri kongur prestvígurur.

Tí hevur kirkjufólkið í sóknini skyldu til at varðveita hesi hús sum kirkja, og okkum kemur fyri, at vit hava serliga skyldu vegna alt Føroya fólk at umsita hesa kirkju við tí skynsemi og virðing sum Føroya stórsta og segurikasta forminni krevur.

Við útgrefstri og kanningum gjøgnum tey seinastu árin hava menn fingið nógv vissari vitan um kirkjunnar søgu og arkitektur.

Hetta ger tað møgulegt at restaurera kirkjuna soleiðis, at hon, hóast hon er litil og litliláta, sjálv í spakfari kann siga frá aldri sínum og virði og soleiðis at hon verður eitt samligt, týðningarmikið formmíni og hugnalig kirkja við heilagum dæmi.

Restaureringsætlan út frá hesum sjónarmiði er útarbeitt av Føroya fornfrøðingi og kønum arkitektum, og ætlanin er góðkend av kirkjuráðnum og Føroya kirkjustjórn.

Í tí treysti at myndugleikar, stovnar og Føroya fólk sum heild, eru samd um at geva eina hjálpanði hond, loyva vit okkum at biðja um áhuga, vælvild og munandi stuðul.

Kirkjuráðið í Kirkjubøar sókn.

Hesa áheitan skulu vit viðmæla við gleði og góðum vónum.

Sverri Dahl

J. Joensen

Aðalfundur

HAVNAR SJÚKRAKASSI hevur aðalfund í losjúhúsinum við Tinghúsvegin mikukvöldið 23. mars 1966 kl. 20.00 við hesi

dagsskrá:

- 1) Val av orðstýrara.
- 2) Frásagn um virkið í farna ári.
- 3) Roknskapini fyri sjúkrakassan, flutningskassan og hjálpakassan verða lægd fram til góðkenningar.
- 4) Val av formanni og 2 nevndarlimum og tiltaksmanni. Val av grannskoðara og tiltaksmanni.
- 5) Lógarbroytingar: § 8 nr. 5 b. Hækkan av studninginum til medisín. § 11, nr. 2. Hækkan av limagjaldinum.
- 6) Ymist.

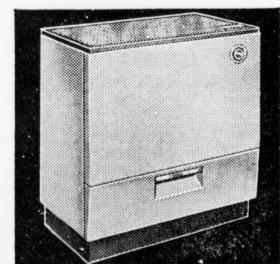
Havn, 10. mars 1966.

Formaðurin.

dag, og tann hjálpa, sum verður veitt teimum framkomnu londunum, broytir ikki støðuna. Soleiðis er tað. Men er spurningurin nú so stórur, at hann ikki kann loysast. Varð rætt atborði, kundi fleiri hundrad túsund íbúðir verið gjørdar um dagin, fyri t.d. tann pening, sum dagliga verður nýttur til kriggi í Vietnam og mánarkettir bæði í USA og USSR.

ark.

HESS-O-DAN
den
varmerigtige
oliekamin

- dejlig nem varme
- god økonomi
- indbygget tank...

Pi. Vademar Lützen
Tórshavn — tlf. 1020

FØROYA

BANKI
banki FØROYA